

Vyrovnávací řízení a promlčení

Podání přihlášky do vyrovnávacího řízení je uplatněním práva podle § 112, věty první, obč. zák. (§ 131d, druhé věty, hosp. zák.); po dobu, kdy trvají účinky potvrzeného vyrovnání, promlčení neběží.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2107/2007, ze dne 23.6.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného A., s. r. o., zastoupeného advokátem, proti povinnému Č. P. H., a. s., zastoupenému advokátem, o zastavení exekuce, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 33 Nc 8175/2005, o dovolání oprávněného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2006, č.j. 14 Co 302/2006-39, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2006, č.j. 14 Co 302/2006-39, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 19. 1. 2006, č.j. 33 Nc 8175/2005-19, se ruší a věc se obvodnímu soudu vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Ve výroku uvedeným rozhodnutím městský soud potvrdil usnesení ze dne 19. 1. 2006, č.j. 33 Nc 8175/2005-19, jímž Obvodní soud pro Prahu 1 zastavil exekuci (§ 268 odst. 1 písm. h/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o.s.ř.“, § 52 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/ a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon č. [120/2001](#) Sb.“) nařízenou usnesením ze dne 3. 11. 2005, č.j. 33 Nc 8175/2005-6. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že vymáhané pohledávky - vzniklé za účinnosti zákona č. [109/1964](#) Sb., hospodářského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „hosp. zák.“) - byly ke dni podání návrhu na nařízení exekuce promlčeny. Ke stavení promlčecí doby u práv již pravomocně přiznaných je ve smyslu § 112, věty druhé, zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“), podle něhož je pro absenci takové úpravy v hospodářském zákoníku třeba stavení této doby posuzovat, nezbytné, aby byl v desetileté lhůtě (§ 131b odst. 5 hosp. zák.) podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce). Přihláška pohledávek do vyrovnání takovým návrhem není a z žádného ustanovení části třetí zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon č. [328/1991](#) Sb.“), nelze takový účinek přihlášky - na rozdíl od přihlášky konkursního věřitele (§ 20 odst. 8 zákona č. [328/1991](#) Sb.) - dovodit. Ze žádného zákonného ustanovení ani nevyplývá - vyjadřuje odvolací soud nesouhlas s názorem oprávněného -, že uznáním závazku dlužníkem začala běžet nová desetiletá promlčecí doba k zahájení řízení o výkon rozhodnutí (exekuce). Za této situace se odvolací soud již nezabýval tvrzeným zánikem vymáhaných pohledávek ve smyslu § 63 odst. 1 zákona č. [328/1991](#) Sb.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadl oprávněný dovoláním namítaje nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř.). Zásadní právní význam spatřuje v otázce „důsledků podání přihlášky do vyrovnacího řízení a potvrzení vyrovnání soudem na běh promlčecí lhůty.“ Oprávněný namítá, že vymáhané pohledávky nejsou promlčeny, neboť je v celkové výši 2.178.582,- Kč včetně příslušenství dne 8. 10. 2001, tj. před jejich promlčením, přihlásil do vyrovnacího řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 0 Kv 1/2001. Správce „konkursní podstaty“ je sice částečně popřel, avšak neúčinně, neboť již nevyvolal incidenční spor, jak je u vykonatelných pohledávek povinen.

Dovolání je přípustné, protože směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu, které má ve věci samé po

právní stránce zásadní význam (§ 236 odst. 1, § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3, § 238a odst. 1 písm. d/, odst. 2 o.s.ř., § 130 zákona č. [120/2001](#) Sb.). Ten je dán tím, že otázkou účinků přihlášení vykonatelné pohledávky do vyrovnacího řízení na běh promlčecí doby se Nejvyšší soud dosud nezabýval.

Právní posouzení je ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Z obsahu spisu vyplývá, že Obvodní soud pro Prahu 1 nařídil - v řízení zahájeném 26. 10. 2005 - usnesením ze dne 3. 11. 2005, č.j. 33 Nc 8175/2005-6, které nabylo 9. 12. 2005 právní moci, k vymožení pohledávek v celkové výši 311.534,- Kč na majetek povinného exekucí. Protože nároky přiznané exekučními tituly právnímu předchůdci oprávněného vycházejí z právních vztahů vzniklých před účinností zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku, je třeba otázku promlčení vymáhaných pohledávek - jak správně dovodil odvolací soud - posuzovat podle hospodářského zákoníku (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2005, sp. zn. 20 Cdo 434/2004). Stavení promlčecí lhůty upravoval § 131d hosp. zák. jen ve vztahu k právům, která dosud nebyla přiznána pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu; proto je třeba užít ustanovení obecné, jímž je § 112, věta druhá, obč. zák., z níž vyplývá, že promlčecí lhůta u práv již pravomocně přiznaných (§ 131b odst. 5 hosp. zák.) se staví, jestliže byl v desetileté lhůtě počítané od vykonatelnosti titulu podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 20 Cdo 884/2005, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek 7/2006 pod č. 58). Z tohoto pohledu je úvaha odvolacího soudu správná, protože podle zjištění soudu prvního stupně, které odvolací soud převzal, podal oprávněný návrh na nařízení exekuce po uplynutí deseti let ode dne, kdy podle exekučních titulů, na jejichž podkladě byla exekuce nařízena, mělo být plněno.

Otázkou zůstává, jaký význam má okolnost, že oprávněný (účastník vyrovnání) přihláškou ze dne 5. 9. 2001, která došla vyrovnacímu soudu 8. 10. 2001, tj. ve lhůtě, kterou soud podle § 50 odst. 3 písm. c/ zákona č. [328/1991](#) Sb. stanovil, přihlásil do vyrovnání mimo jiných i pohledávky, pro které navrhl nařídit exekuci. Není sporu o tom, že pohledávky oprávněného nejsou ve smyslu § 54 odst. 1 a 2 ve spojení s § 31 a 32 zákona č. [328/1991](#) Sb. pohledávkami přednostními; další úvahy proto s těmito pohledávkami nepočítají.

Usnesením ze dne 10. 9. 2001, č.j. 0 Kv 1/2001-117, Městský soud v Praze povolil vyrovnání dlužníka (povinného), ustanovil vyrovnacího správce, nařídil vyrovnací jednání a vyzval věřitele dlužníka, aby přihlásili své pohledávky do čtyř týdnů ode dne vyvěšení usnesení na úřední desce soudu. Vyrovnání povinného Městský soud v Praze potvrdil usnesením ze dne 12. 9. 2002, č.j. 0 Kv 1/2001-447, které nabylo 2. 10. 2002 právní moci. Usnesením ze dne 17. 10. 2002, č.j. 0 Kv 1/2001-472, prohlásil vyrovnání za skončené.

S ohledem na to, kdy nastaly účinky povolení vyrovnání, je pro následující závěry rozhodný výklad zákona č. [328/1991](#) Sb. ve znění zákona č. [120/2001](#) Sb.

Z ustanovení § 50 odst. 3 písm. c/, § 56 odst. 1, 2 a § 58 odst. 1 zákona č. [328/1991](#) Sb. vyplývá povinnost přihlásit k vyrovnání také pohledávky za dlužníkem, které jsou již vykonatelné (tzv. judikátní pohledávky). Věřitel, který podal včas přihlášku a jehož pohledávka není zcela uspokojena, se stává účastníkem vyrovnacího řízení (§ 48 zákona č. [328/1991](#) Sb.). Způsob, pořadí a míru uspokojení nároků soud určí v usnesení o potvrzení vyrovnání (srov. § 53 odst. 1, § 60 odst. 1 zákona č. [328/1991](#) Sb.). Jestliže usnesení o potvrzení vyrovnání nabylo právní moci (srov. § 60 odst. 2 zákona č. [328/1991](#) Sb.) a jestliže dlužník řádně (úplně a včas) splnil to, co mu toto rozhodnutí ukládá, zaniknou jeho povinnosti splnit věřitelům část závazku, k jejímuž splnění nebyl podle obsahu vyrovnání povinen, a v plném rozsahu zaniknou povinnosti plnit závazky těm věřitelům, kteří se

účastníky vyrovnacího řízení nestali, jinak řečeno, nepřihlásili své pohledávky do vyrovnání (§ 63 odst. 1 zákona č. [328/1991](#) Sb.). Zánik povinnosti splnit nad rámec vyrovnací kvóty pohledávky přihlášených věřitelů a povinnosti splnit v plném rozsahu pohledávky nepřihlášených věřitelů odráží zásadní podstatu vyrovnání. Jeho cílem je zprostit dlužníka částečně jeho závazků a umožnit mu bez omezení nabývat další majetek a nadále podnikat, je-li podnikatelem.

Na rozdíl od účinků spojených s přihláškou pohledávky do konkursu (viz § 20 odst. 8 zákona č. [328/1991](#) Sb.) nespojuje zákon výslovně s přihlášením pohledávky ve vyrovnacím řízení stavení běhu promlčecí doby. Se zřetelem ke smyslu a účelu vyrovnání však musí platit i zde, že podání přihlášky je uplatněním práva podle § 112, věty první, obč. zák. (§ 131d, druhé věty, hosp. zák.); po dobu, kdy trvají účinky potvrzeného vyrovnání, promlčení neběží. Jde-li o právo, které bylo pravomocně přiznáno, staví se běh promlčecí doby podáním včasné přihlášky (§ 112, věta druhá, obč. zák.).

Odlišné právní posouzení otázky stavení promlčecí doby, k němuž dospěl odvolací soud, tedy správné není a dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. dovolatel uplatnil po právu. Přestože již tento závěr předurčuje výsledek dovolacího řízení, je třeba zdůraznit nesprávnost názoru týkajícího se účinku povolení vyrovnání stanoveného v § 52 odst. 2 písm. f/ zákona č. [328/1991](#) Sb.

Řízení o vyrovnání probíhá v několika fázích (od podání návrhu do rozhodnutí o povolení vyrovnání, od vyvěšení usnesení o povolení vyrovnání na úřední desce do právní moci usnesení o potvrzení vyrovnání, od potvrzení vyrovnání do zastavení nebo skončení vyrovnání), přičemž ke každé z nich se váží specifické účinky. Podle ustanovení § 47 odst. 1, věty třetí, zákona č. [328/1991](#) Sb. musí dlužník k návrhu na vyrovnání připojit také seznam svých závazků vůči věřitelům. Pokud pohledávka byla zahrnuta do vyrovnání, tj. uvedl-li ji dlužník v seznamu závazků, platí, že ji dlužník uznal (srov. § 52 odst. 2 písm. f/ zákona č. [328/1991](#) Sb.). S ohledem na to, že účinek uznání dluhu (závazku) nastává vyvěšením usnesení o povolení vyrovnání, v němž teprve soud vyzve věřitele, aby přihlásili své nároky, nelze tento účinek vztahovat na ty pohledávky, které nebyly v seznamu podle § 47 odst. 1, věty třetí, zákona č. [328/1991](#) Sb. uvedeny, i když je věřitelé následně do vyrovnání řádně přihlásili. Je výrazem ustálené soudní praxe, že uznáno může být i právo přiznané pravomocným soudním rozhodnutím (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26. 8. 1977, sp. zn. 5 Cz 33/77, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek 9-10/1979 pod č. 32). Jedná-li se o právo vyplývající z právního vztahu vzniklého za účinnosti hospodářského zákoníku, je důsledkem uznání přetržení a započetí běhu nové promlčecí lhůty (§ 131b odst. 6, § 132 hosp. zák.).

Nejvyšší soud - aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o.s.ř.) - napadené rozhodnutí zrušil a jelikož důvody, pro které bylo zrušeno, se vztahují i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil i je a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, odst. 3, věta druhá, o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)

- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)